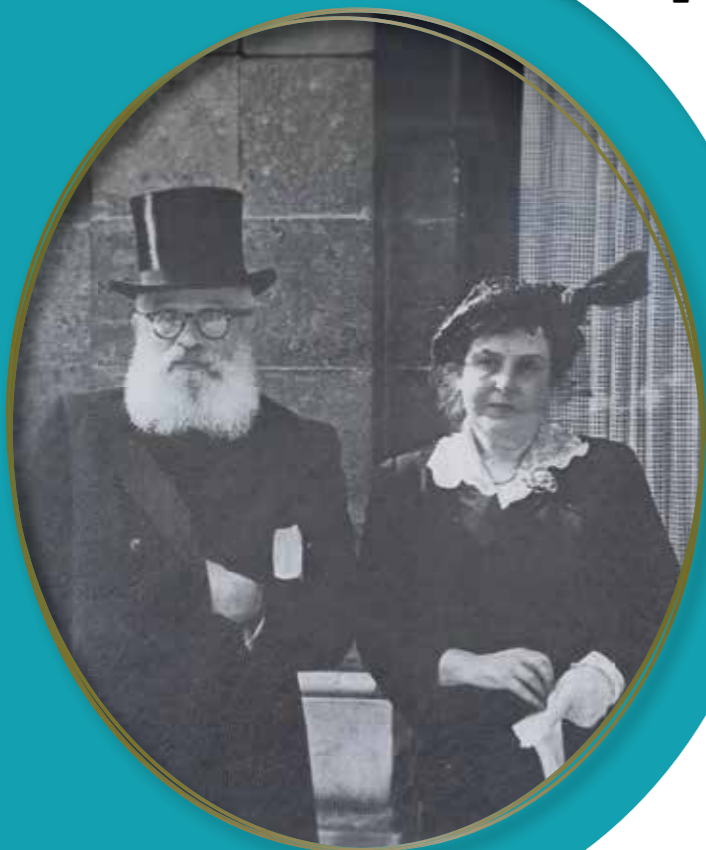

גנת יקרה!

סיפורים רבים מסופרים על חוכמתו וצדקותו של הרב יצחק הרצוג, ומתוכם חיפשנו את הסיפורים שיכולים לגעת בלב הילד הרך. שני סיפורים מובאים בספר: "עולים לארץ ישראל" ו"לאן צועד הרב יצחק הרצוג". לצידם מובאים עוד שני סיפורים בכרטיסיות סיפור המוצעות להשאלה מספריית הגן: "מתיקות הקידוש בבית משפחת הרצוג", ו"תפילה לשלום המדינה". סיפורים אלו יכולים לשמש פתיח ומקור ללמידה משמעותית שיעזרו לילד בעיצוב ובגיבוש של זהותו האישית והלאומית.

זכינו אנו, הגננות, ללמד ילדים בגיל מיוחד במינו - גיל שבו הילדים נמצאים בצמיחה והתפתחות פנימית. הילדים מפנימים את סביבתם, והיא נעשית לחלק מהם. בגיל זה הילדים כמהים לשפה ולסיפורים ואוהבים ללמוד ולדבוק במידותיהם של דמויות המופת. כדי שהלמידה תהיה באמת משמעותית, כדאי לעשות זאת ב"מאה שפות לילד" (מלגוצ'י), כמו: סיפור, הקְחָזָה, שירים, חקר וחוויות חושיות.

מוצעות לכן כמה הצעות של חיבור לתחומי דעת מגוונים.

וכמובן, כדאי להכיר לילדים את האריות שבירושלים: שער האריות, אריות בסמל העיר וברחבי העיר. אפשר ליצור אריות בציור, פִּינֵר, וכן הלאה. הרחבה בנושא אפשר למצוא בחוברת "בלב ובדעת - בעקבות דמותו של הרב גורן".

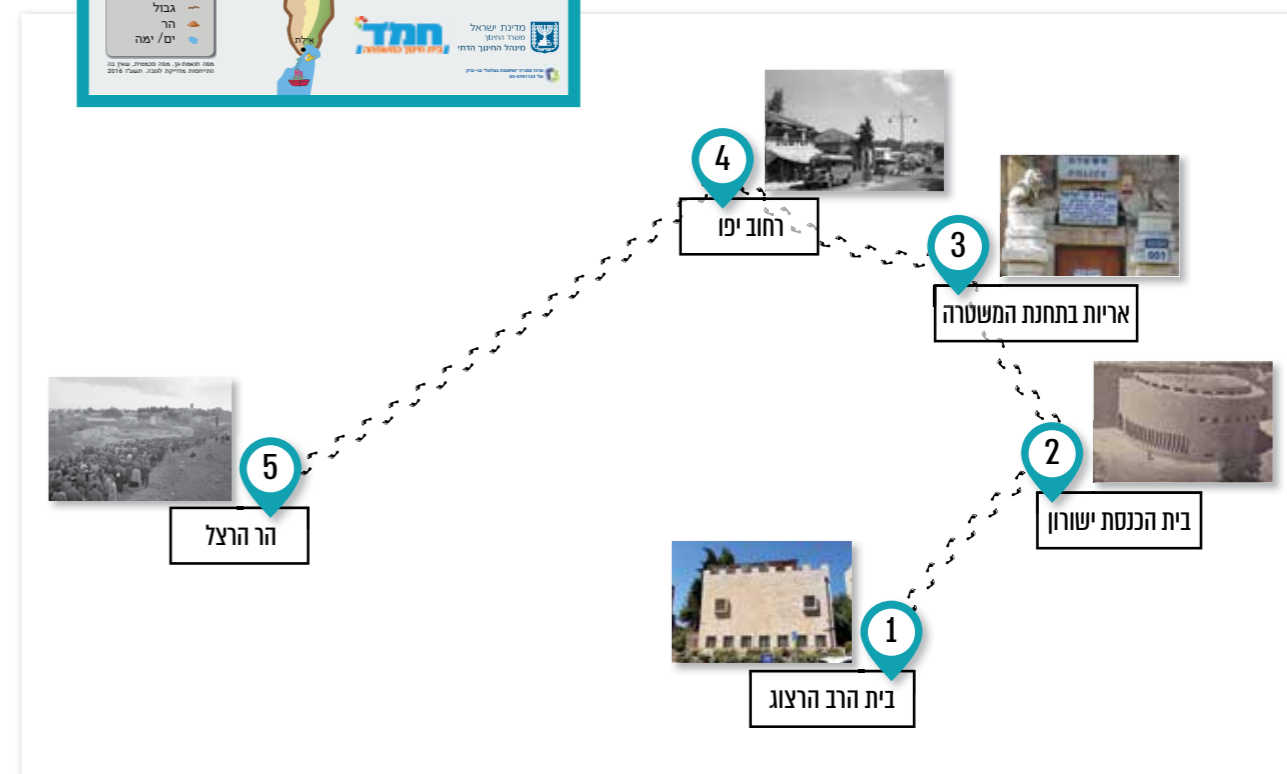
נוכל להיעזר בסיפור ללימוד המפה כמקדמת הבנה של מושגים מרחביים אצל ילדים צעירים. בכל גן של החמ"ד נמצאת המפה של מדינת ישראל, והילדים משחקים בה ובונים עליה. הם מכירים מקומות בארץ במהלך שמיעת סיפורי התורה וגם בפעילויות אחרות של הגננת.

אנו מציעים נדבך נוסף להכרת המפה, בעקבות הדרך שבה צעד הרב הרצוג מביתו ברחוב אבן עזרא בירושלים עד להר הרצל. אפשר להכין מפה של הדרך העוברת בלב ליבה של ירושלים ולהדביק עליה אתרים המופיעים בדרך, כמו האריות בתחנת המשטרה, שוק מחנה יהודה, בית כנסת "ישורן", הר הרצל ורחוב יפו הידוע.

אפשר לשלב במסלול המשחק אתרים מוכרים בירושלים שנבנו בשנים האחרונות. כמו: גשר המיתרים, בנייני האומה, תחנה ובה רכבת קלה וכדומה.

לאחר מכן יוכלו הילדים לשחק במשחק מסלול של הדרך שבה עברה הצעדה.

מפת מסלול הצעדה:

תמונת בית הרב הרצוג באדיבות זלמן זלר, מתוך אתר פיקיוקי

הסיפור "עולים לארץ ישראל"

סיפור העלייה של הרב והרבנית מתאר את ההפלגה ואת קבלת הפנים המרגשת שנערכה לכבוד הרב בארץ ישראל. סיפור זה מצטרף לסדרת הספרים שנכתבו בשנים האחרונות להרחבת ספריית החמ"ד בגני הילדים. כדאי לקרוא לילדים את הסיפורים שנכתבו על עלייתם של רבנים לארץ:

לאחר קריאת הסיפורים אפשר למצוא את המשותף להם ולעמוד על מה שמייחד כל אחד מסיפורי העלייה האלה.

סיפורים אלו, וכמובן סיפור עלייתו של אברהם אבינו, העולה הראשון לארץ ישראל, יכולים להיות פתיח לסיפורי עלייה אישיים של ילדי הגן או בני משפחותיהם. בניית רצף של "הליכה לארץ ישראל" לאורך כל הדורות מאפשרת לילדי הגן ליצור חיבור בין הסיפור הפרטי של המשפחה - לסיפור הלאומי של עם ישראל.

סיפורי עלייה הם מטבעם סיפורים מרגשים. לכל משפחה ישנו סיפור העלייה שלה, אך לעיתים קרובות הילד איננו מכיר את הסיפור המכונן הזה. אפשר לשתף את משפחת הילד ולהתעניין בנקודות חשובות, כמו: למה עלייתם לארץ? מה לקחתם אתכם? באיזה גיל עלייתם? באיזה אופן עלייתם ואיך הייתה הדרך? מה הרגשתם כשעזבתם את המולדת וכשהגעתם לארץ ישראל?

הרחבה בנושא אפשר למצוא בחוברת "בלב ובדעת - בעקבות דמותם ופועלם של הרב והרבנית קאפח".

כרטיסיית הסיפור: "תפילה לשלום המדינה"

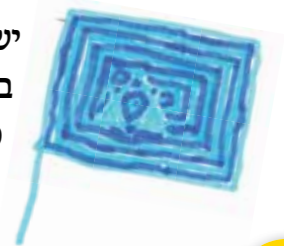
הסיפור "תפילה לשלום המדינה" מאפיין את הווי היום-יום של הילדים בגני החמ"ד. הילדים מכירים תפילות מיוחדות ויודעים לשייך אותן לתקופה ולזמן שאומרים אותן.

בשנת ה'תשפ"ד אמרו ילדי הגנים בכוונה גדולה את התפילה לשלום חיילי צה"ל, ובשנה זו נוכל להוסיף גם את התפילה לשלום המדינה שחיבר הרב הרצוג. מילות התפילה אינן מוכרות דיין לילדי הגנים, ולכן כדאי לשוחח איתם על התפילה. אפשר לשאול אותם מה הם מבקשים מה' שייתן למדינת ישראל. את התשובות שלהם נוכל לקשר לתפילה.

תפילה לשלום המדינה בביצוע חיילים

ישנן מילים רבות שאפשר להמחזי במהלך התפילה, וכך יביעו הילדים את התפילה בעוצמות של שירה ותנועות גוף. לדוגמה: "הגן עליה באברת חסדך", אברה היא כנף העוף, כך שנוכל לסוכך על עצמנו כאילו ידינו הן כנפיים. אפשר גם להמחזי את הסוכה שבתפילה ("סוכת שלומך"), העטרת (כתר - "ועטרת ניצחון תעטרם"), השמחה ("ושמחת עולם ליושביה"), ותנועות אחרות, על פי הצעותיהם של הילדים.

הסיפור "לאן צועד הרב יצחק הרצוג"

בימי טרום המדינה, וגם לאחר הקמתה, תבעו ההתרחשויות המדיניות בארץ ישראל את התערבותו של הרב הראשי בעמידה על זכותו של העם היהודי על ארצו.

בסיפור זה באה לידי ביטוי התגייסותו למען חיזוק מעמדה של ירושלים כעיר הקודש וכבירת מדינת ישראל. סיפור זה התרחש בשנת תש"ט (1949), ונוסף לו נופך סיפורי באמצעות ילדי הגן המצטרפים לשיירה, ואריות העיר ירושלים העומדים על המשמר, כמו האריה השומר על חומת ירושלים בסמל העיר. נראה כאילו האריה קופץ מהסמל, והינה הוא מטייל ברחבי ירושלים: פסלי אבן משקיפים על העיר, פסלים צבעוניים של אריה מפוזרים ברחבי העיר, וציורי אריה אפשר למצוא על ספסלים, מכסי ביוב ופחי אשפה ברחובות העיר.

האריה, כסמל לגבורה וכוח, מנהיגות ועוצמה, ימצא מסילות לליבם של ילדי הגן, והגננות תוכלנה לבחור מה מתאים לילדי הגן שלה.

אפשר ללמוד על תכונות האריה באופני למידה מגוונים:

- מפסוקי המקרא שמופיע בהם אריה, כמו (עמוס ג, ח): "אַרְיֵה שָׁאֵג מִי לֹא יִרָא".
- מהמשנה במסכת אבות (ה, כ): "יהודה בן תימא אומר אומר: הוי עז כנמר, וקל כנשר, ורץ כצבי, וגיבור כארי - לעשות רצון אביך שבשמים". משנה זו ציורית מאוד וקלה להבנה.
- ממשלי חיות, סיפורים וסרטונים.
- משמיעת שאגת האריה דרך קישורי קוד QR המצורפים לסיפור.
- אפשר להציע לילדים להביא מבתיים פריטים שמצויר עליהם אריה (בעיקר תשמישי קדושה), ולבקר בבית כנסת שעל הפרוכת שלו מצוירים אריות (אריה הוא אחד הסמלים היהודיים המעטרים תשמישי קדושה).
- אפשר לשיר עם הילדים את השיר: "אל תירא ישראל, כי גור אריה הלוא אתה" (מצורף קישור).

השיר: "אל תירא ישראל"

לאחר מכן נוכל לערוך שיחה על סמליות האריה: מדוע דווקא האריה הוא "מלך החיות"? למה הוא נבחר להופיע בסמל העיר ירושלים? מדוע הוא מופיע על תשמישי קדושה?